

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5To/43/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2323010933
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 01. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Kristína Ferencziová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2026:2323010933.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kristíny Ferencziovej a sudcov JUDr. Martina Žovinca a JUDr. Mgr. Martina Floriša, PhD., v trestnej veci obžalovaného: A. B., nar. XX.XX.XXXX, pre zločin poškodzovanie cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona, o odvolaní prokurátora Okresnej prokuratúry Galanta proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 21.03.2025, č.k. 11T/58/2023-271, na verejnom zasadnutí konanom dňa 22.01.2026 takto

rozhodol:

I. Podľa § 321 ods. 1 písm. d), písm. e), ods. 2 Trestného poriadku sa napadnutý rozsudok zrušuje vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

II. Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sa obžalovaný

A. C. D. E. F. B. G. H. I., D. B., nar. XX.XX.XXXX v J., hlásený trvalý pobyt K. XXX, okres Šaľa, Slovenská republika,

s ohľadom na § 166 Trestného poriadku pri nezmenenom/nezrušenom výroku o vine vyslovenej právoplatne rozsudkom Okresného súdu Galanta zo dňa 10.01.2024 sp. zn. 11T/58/2023-213, právoplatný v časti výroku o vine dňa 10.01.2024, za zločin poškodzovanie cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona (v znení platnom a účinnom v čase spáchania skutku), s poukazom na uznesenie Krajského súdu v Trnave zo dňa 19.09.2024 sp. zn. 5To/42/2024-241,

odsudzuje:

Podľa § 245 ods. 3 Trestného zákona účinného od 6.8.2024, za použitia § 38 ods. 2 Trestného zákona účinného od 6.8.2024 s poukazom na § 37 písm. m) Trestného zákona účinného od 6.8.2024, na trest odňatia slobody v trvaní 1 (jeden) rok.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona účinného od 6.8.2024 sa na výkon uloženého trestu zaraďuje do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Galanta (ďalej aj len ako „okresný súd“, alebo „prvostupňový súd“) pod č. k. 11T/58/2023-271, dňa 21.03.2025, rozhodol nasledovne:
„Obžalovaný A. C. D. E. F. B. G. H. I., D. B., nar. XX.XX.XXXX v J., hlásený trvalý pobyt K. XXX, okres Šaľa, Slovenská republika, sa

s ohľadom na § 166 Trestného poriadku pri nezmenenom/nezrušenom výroku o vine vyslovenej právoplatne rozsudkom Okresného súdu Galanta zo dňa 10.01.2024 sp. zn. 11T/58/2023-213, právoplatný v časti výroku o vine dňa 10.01.2024, za zločin poškodzovanie cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona (v znení platnom a účinnom v čase spáchania skutku), s poukazom na uznesenie Krajského súdu v Trnave zo dňa 19.09.2024 sp. zn. 5To/42/2024-241,

o d s u d z u j e :

Podľa § 245 ods. 3 Trestného zákona, za použitia § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona s poukazom na § 37 písm. m) Trestného zákona, tiež za použitia § 39 ods. 1, ods. 3 písm. e) Trestného zákona, všetko Trestného zákona účinného v čase skutku, na trest odňatia slobody v trvaní 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona účinného v čase skutku sa na výkon uloženého trestu zaraďuje do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

2. Prokurátor podal odvolanie čo do výroku o treste, a odôvodnil ho nasledovne (citácia):

„Takéto rozhodnutie súdu prvého stupňa, pokiaľ ide o výrok treste, nepovažujem za zákonné a správne, nakoľko mám za to, že odvolaním napadnutým výrokom o treste boli porušené ustanovenia § 34 Trestného zákona.

Trest plní funkciu ochrany spoločnosti jednak pred páchatelom trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabránenie v ďalšom páchaní trestnej činnosti) a prvok individuálnej prevencie (výchovy k riadnemu životu), a jednak aj voči ďalším občanom - potenciálnym páchatelom, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti). Zmyslom a účelom trestu v najvšeobecnejšom zmysle je ochrana spoločnosti pred kriminalitou.

Na tomto mieste si dovoľíme poukázať aj na potrebu generálnej prevencie, pričom tá spočíva vo výchovnom pôsobení trestu na ostatných členov spoločnosti a uskutočňuje sa prostredníctvom individuálnej prevencie. Ak sa trestom zabráni páchatelovi v ďalšej trestnej činnosti, dáva sa tým nepochybne najavo i ostatným členom spoločnosti, aké správanie je nežiaduce, proti čomu je zameraný Trestný zákon, a tak možno ovplyvňovať ich pozitívnu hodnotovú orientáciu. Trest má pôsobiť na spoločenské okolie páchatela, pretože i páchatel pôsobí trestným činom na svoje okolie. V rámci generálnej prevencie pôsobí trest len svojimi psychickými účinkami. Disproporcie vo vzájomnom vzťahu medzi generálnou a individuálnou prevenciou môžu viesť k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu, keď uložený trest nepovažuje za spravodlivý ani spoločnosť, či páchatel, a to či už ide o trest príliš zhovievavý alebo prehnane prísny. (pozri str. 294, Mencerová, 1. a kol. Trestné právo hmotné. Všeobecná časť. 2. aktualizované a prepracované vydanie. Šamorín: Heuréka, 2015)

Podľa § 34 odsek 1 Trestného zákona trestom sa má zabezpečiť ochrana spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Podľa § 34 odsek 4 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Okresný súd uložil obžalovanému neprimerane nízky trest vo výmere 6 mesiacov, pričom pri ukladaní trestu použil ustanovenie § 39 ods. 1 Trestného zákona, a to vzhľadom na zmenu zákona. Mám za to, že zmena zákona nie je mimoriadnou okolnosťou pre použitie ustanovenia § 39 ods. 1 Trestného zákona. Súd ukladal trest v zmysle starej úpravy (nakoľko otázka viny je právoplatne uzavretá), avšak samotný výmeru trestu už realizoval podľa novej právnej úpravy.

Uvedený postup je podľa môjho názoru nezákonný a nesprávny. Súd v odôvodnení svojho rozsudku v rámci argumentácie ukladal trest v sadzbe v zmysle § 245 ods. 1 Trestného zákona účinného od 06.08.2024, nakoľko mal za to, že poškodený L. J. je v obdobnom rodinnom pomere vo vzťahu k obžalovanému. K uvedenému uvádzam, že daný postup nie je v súlade so zákonom a z ustálenou rozhodovacou praxou súdov. V prvom rade opätovne poukaziem na tú skutočnosť, že vina obžalovaného v danom prípade je už právoplatná, a to ai vo vzťahu k poškodenému J.. V druhom rade mám za to, že vzťah poškodeného J. a obžalovaného nie je možné kvalifikovať ako obdobný rodinný pomer. Mám za to, že ide o priateľský vzťah, ktorý nie je možné chápať ako rodinný pomer a ani tomu obdobný pomer.

Podľa § 211 odsek 1 Trestného poriadku, trestné stíhanie pre trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 157 a 158, ohrozovania pohlavnou chorobou podľa § 167, neposkytnutia pomoci podľa § 177 a 178, porušovania domovej slobody podľa § 194, ochrany súkromia v obydlí podľa § 194a, porušovania tajomstva prepravovaných správ podľa § 196 a 197, krádeže podľa § 212, sprenevery podľa § 213, neoprávneného užívania cudzej veci podľa § 215, neoprávneného používania cudzieho motorového

vozidla podľa § 216 a 217, neoprávneného zásahu do práva k domu, bytu alebo nebytovému priestoru podľa § 218, neoprávneného vyrobenia a používania platobného prostriedku, elektronických peňazí alebo inej platobnej karty podľa § 219, podvodu podľa § 221, podielníctva podľa § 231 a 232, úžery podľa § 235, zatajenia veci podľa § 236, porušovania povinností pri správe cudzieho majetku podľa § 237 a 238, poškodzovania veriteľa podľa § 239, zvýhodňovania veriteľa podľa § 240, poškodzovania cudzej veci podľa § 245 a 246, poškodenia a zneužitia záznamu na nosiči informácií podľa § 247, porušovania autorského práva podľa § 283, krivého obvinenia podľa § 345, nebezpečného prenasledovania podľa § 360a, ohovárania podľa § 373, poškodzovania cudzích práv podľa § 375 Trestného zákona proti tomu, kto je vo vzťahu k poškodenému osobou, voči ktorej by mal poškodený ako svedok právo odoprieť výpoveď, ako aj pre trestný čin opilstva podľa § 363 Trestného zákona, ak inak vykazuje znaky skutkovej podstaty niektorého z týchto trestných činov, možno začať a v už začatom trestnom stíhaní pokračovať iba so súhlasom poškodeného. Ak je poškodených jedným skutkom niekoľko, stačí súhlas len jedného z nich.

Podľa § 130 odsek 2 Trestného poriadku, svedok je oprávnený odoprieť vypovedať, ak by výpoveďou spôsobil nebezpečenstvo trestného stíhania sebe, svojmu príbuznému v priamom rade, svojmu súrodencovi, osvojiteľovi, osvojencovi, manželovi alebo druhovi, alebo iným osobám v rodinnom alebo obdobnom pomere, ktorých ujmu by právom pociťoval ako vlastnú ujmu.

Iné osoby v rodinnom alebo obdobnom pomere, ktorých ujmu by právom pociťoval ako vlastnú ujmu, sa považujú za kategóriu blízkych osôb, pričom sú to osoby u ktorých treba podmienky „blízkości“ skúmať, t. j. nie sú teda blízkymi osobami automaticky. Obdobný pomer je definovaný ako taký pomer, ktorý je špecifický vzhľadom na určitú platformu, ktorá určuje vznik vzťahu medzi týmito osobami v konkrétnom prípade. Skúmať sa v tomto prípade musí určitá fakticita posudzovaného vzťahu, ktorá je najčastejšie založená na spoločnom súžití osôb. Pôjde napríklad o vzťah druh - družka, pestún - dieťa, poručník - dieťa, opatrovník - opatrovanec, manžel - dieťa manžela, ktoré nie je aj jeho dieťaťom, a pod. Rovnako však môže ísť aj o vzťah na prvý pohľad vzdialenejší, avšak v konkrétnom prípade (napr. z dôvodu spoločného bývania) fakticky blízky (napr. druh - rodičia družky). V rámci tejto druhej kategórie blízkych osôb musí byť kumulatívne so vzťahom splnená druhá podmienka, a to, že osoba by ujmu, ktorú utrpí iná osoba, dôvodne pociťovala ako vlastnú. Podmienka pociťovania ujmy inej osoby ako ujmy vlastnej svedčí o istej kvalite a intenzite vzájomného vzťahu, ktorý tieto osoby medzi sebou majú.)

V zmysle konštantnej judikatúry Najvyššieho súdu Českej republiky bol vyslovený názor, že kamarátsky vzťah, akýkoľvek intenzívny, nie je kritériom pre aplikáciu ustanovenia súhlasu poškodeného. V tejto súvislosti treba pripomenúť, že kamarátsky, resp. priateľský vzťah medzi páchatelom trestného činu a poškodeným sa nepokladá za vzťah, ktorý by sa svojim významom približoval pomeru rodinnému alebo obdobnému (akým je typicky napríklad napr. medzi snúbencami, bratrancami, osobami v spoločnej domácnosti a pod.), a to ani za predpokladu vzájomných návštev, občasných výpomocí, spoločne tráveného času či spoločných záujmov, a to aj v prípade ak by bolo značne intenzívne (Uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 16.marca 2016, sp. zn. 3 Tdo 280/2016).

V tejto súvislosti poukazujeme aj na tú skutočnosť, že poškodený vo svojom výsluchu na hlavnom pojednávaní zo dňa 21.03.2025 uviedol, že s obvineným nie je v žiadnom príbuzenskom ani inom obdobnom pomere, no sú dlhoroční kamaráti. Taktiež v prípravnom konaní poškodený dňa 22.02.2023 uviedol, že obvinený s ním nie je v žiadnom príbuzenskom pomere a ide o jeho známeho. Konanie zo strany poškodeného, ako aj obvineného vykazuje znaky účelového využitia zákonného ustanovenia inštitútu súhlasu poškodeného upraveného v ustanovení § 211 odsek 1 Trestného poriadku.

Páchatelom, ktorí sa opakovane dopúšťajú ďalšej trestnej činnosti krátko po odpykaní predchádzajúceho trestu, treba ukladať tresty nepodmienečné, s náležitým využitím rozpätia zákonom stanovenej trestnej sadzby. U obžalovaného v minulosti ukladané tresty nespĺnili svoj účel, dokonca sa skutku mal dopustiť v čase, kedy bol podmiennečne prepustený z výkonu trestu. Mám zato, že nakoľko výrok o vine je právoplatný a to podľa ustanovenia Tr. zákona účinného do 05.08.2024, je potrebné podľa tohto znenia zákona postupovať aj pri výroku o treste (uvedené je v zhode i s prehľadom odporúčaní, ktorý vyplynuli z celoslovenskej diskusie sudcov z okresných, krajských a špecializovaného trestného súdu, uskutočnenej dňa 12.08.2024 na ministerstve spravodlivosti k téme zániku trestnosti v zmysle § 405a Tr. por. a nasl. - dostupné na právnych listoch). Pokiaľ by však mal Krajský súd v Trnave zato, že uvedené je možné kombinovať, t. j. uložiť trest podľa zákona účinného od 06.08.2024, hoci vina je uznaná podľa zákona účinného do 05.08.2024, nakoľko tak už vo viacerých rozhodnutiach učinil (s čím sa však nestotožňujem), je potrebné uložiť obvinenému trest minimálne vo výmere 1 roka nepodmienečne. Vzhľadom k vyššie uvedenému, navrhujem Krajskému súdu v Trnave, aby zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste, ktorý bol obžalovanému uložený a sám rozhodol a uložil

obžalovanému A. B. primeraný a zákonný nepodmienečný trest odňatia slobody so zaradením ng výkon uloženého trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia.“

3. Krajský súd v Trnave (ďalej aj len ako „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) ako odvolací súd rozhodoval o odvolaní na verejnom zasadnutí, ktoré vykonal v neprítomnosti obžalovaného, nakoľko boli splnené podmienky na takýto postup. Prokurátor poukázal na dôvody odvolania, ktoré uviedol písomne.

4. Podľa § 315 Trestného poriadku o odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje krajský súd. O odvolaní proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu rozhoduje najvyšší súd.

Podľa § 316 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku:

1) Odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

2) Odvolací súd zruší napadnutý rozsudok a vec vráti súdu prvého stupňa, aby ju v potreb-nom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, ak zistí, že

a) súd rozhodol v nezákonnom zložení,

b) obžalovaný nemal obhajcu, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby, alebo

c) hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť na-padnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliad-ne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Podľa § 321 ods. 1 Trestného poriadku odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj

a) pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby,

b) pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie,

c) ak vzniknú pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy,

d) ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona,

e) ak je uložený trest neprimeraný, alebo

f) ak je rozhodnutie o uplatnenom nároku poškodeného na náhradu škody v rozpore so zákonom.

5. Krajský súd v Trnave ako odvolací súd podľa § 315 Trestného poriadku preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle § 316 Trestného poriadku a zistil, že nie je dôvod na zamietnutie odvolania v zmysle § 316 ods. 1 Trestného poriadku, ani na zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku. Odvolanie podal prokurátor ako oprávnená osoba, v zákonnej lehote a proti výroku o treste. Proti týmto výrokom je tento opravný prostriedok prípustný. Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku odvolací súd preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a dospel k týmto zisteniam a záverom.

6. V prvom rade treba uviesť, že vo veci už raz rozhodol súd prvého stupňa, a to roz-sudkom č. k. 11T/58/2023 – 213 zo dňa 10.1.2024, ktorým bol obžalovaný A. B. uznaný za vinného zo zločinu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že dňa 10.07.2022 vo večerných hodinách v čase okolo 22.00 hodine v areáli spoločnosti ZVE-REX spol. s. r. o., so sídlom na adrese Šaľa-Veča, Nitrianska 1757/65, v dielni patriacej L. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J., zobral sekeru, ktorá sa nachádzala voľne položená v dielni a začal rozbíjať veci, pričom týmto konaním poškodil 1 ks kompletný kame-rový systém bližšie nezistenej značky pozostávajúci z 9 kamier spolu s DVR úložiskom, 1 ks monitor ku kamerovému systému bližšie nezistenej značky, kompletnú kabeláž ku kamerové-mu systému o dĺžke 25 metrov, 1 ks stolový počítač bližšie nezistenej značky, 1 ks laptop značky Lenovo, 1 ks audio zosilňovač značky Sony, 2 ks reproduktory značky Sony, 1 ks kan-celársky stôl bližšie nezistených rozmerov, 1 ks mikrovlnnú rúru bližšie nezisteného modelu, 1 ks vnútorné neónové osvetlenie, 1 ks drevené schodisko na povalu, 2 ks pracovné sekery, dvojkrídlové vnútorné dvere s pántmi do garáže, používané riadiace jednotky na vozidlo Ško-da Octavia a Audi, 2 ks halogénové osvetlenie s fotobunkou, pričom uvedené veci patrili L. J., ktorému týmto spôsobil spolu škodu vo výške 1.760,- eur, následne sa obvinený v rámci areálu spoločnosti ZVEREX spol. s. r. o. presunul z dielne von k osobným motorovým vozidlám, ktoré boli v tom čase v areáli odstavené a poškodil ich takým spôso-bom, že sekerou udieral do skiel na oknách týchto vozidiel a tiež do ďalších

častí na vozidlách, pričom na vozidle značky Audi A8, model D3, čiernej farby, evidenčné číslo M. poškodil predné čelné sklo a predné bočné spolujazdcove okno, čím spôsobil vlastníkovi vozidla N. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N., I. D. XXX/X celkovú škodu vo výške 420,- eur, ďalej na osobnom motorovom vozidle značky BMW 745i čiernej farby, evidenčné číslo O. poškodil zadnú sklenú výplň okna, bočné spolujazdcove okno, prednú kapotu a predný pravý svetlomet, čím spôsobil vlastníkovi vozidla P. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J., Q. F. O. XXXX/XX celkovú škodu vo výške 1.615,- eur, ďalej na osobnom motorovom vozidle značky Volvo S80, zelenej farby, evidenčné číslo I. poškodil čelné okno, bočné okno, prednú kapotu a predný svetlo-met, čím spôsobil vlastníkovi vozidla L. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. škodu na vozidle vo výške 900,- eur, pričom obvinený svojím konaním poškodzovaním cudzieho majetku spôsobil celkovú škodu vo výške 4.695,- eur.

7. Uvedeným rozsudkom vtedy Okresný súd Galanta (ďalej aj len ako „okresný súd“ alebo „prvostupňový súd“) rozhodol vo výroku o treste vo vzťahu k obžalovanému tak, že mu uložil:

Podľa § 245 ods. 3 Trestného zákona, za použitia § 38 ods. 2 Trestného zákona s poukazom na § 36 písm. l) Trestného zákona a § 37 písm. m) Trestného zákona, na trest odňatia slobody v trvaní 3 (tri) roky. Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona sa na výkon uloženého trestu zaraďuje do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Ďalším výrokom vtedy okresný súd podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku poškodeného P. J., nar. XX.XX.XXXX v J., trvale bytom Q. F. O. XXXX/XX, J. - G., Sloven-ská republika, odkázal s ním v konaní uplatneným nárokom na náhradu škody na civilný proces.

8. Na podklade podaných odvolaní bol tento rozsudok uznesením Krajského súdu v Trnave (ďalej aj len ako „krajský súd“) č. k. 5To/42/2024 zo dňa 19.9.2024 zrušený podľa § 321 ods. 1 písm. b) a písm. c) Trestného poriadku vo výroku o treste, spôsobe jeho výkonu a vo výroku o náhrade škody a vec bola vrátená okresnému súdu podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku na opätovné prejednanie a rozhodnutie. Vo svojom rozhodnutí krajský súd uviedol nasledovné (citácia):

„Dôvodom na zrušenie napadnutého rozsudku v napadnutej časti výroku o treste je však v prvom rade tá skutočnosť, že od 06.08.2024 nadobudol účinnosť zákon č. 40/2024 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z.z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, v znení uznesenia Ústavného súdu SR, uverejneného pod č. 41/2024 Z.z.. Novelizácia Trestného zákona sa dotkla aj ustanovení, ktoré bolo potrebné v tomto prípade aplikovať pri rozhodovaní o treste pre obžalovaného. Podľa § 2 ods. 1 Trestného zákona trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Ak v čase medzi spáchaním činu a vynesením rozsudku nadobudnú účinnosť viaceré zákony, trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona, ktorý je pre páchatel'a priaznivejší. Postupujúc podľa vyššie uvedeného ustanovenia § 2 ods. 1 Trestného zákona odvolací súd dospel k záveru, že použitie ustanovení Trestného zákona v znení účinnom od 06.08.2024, je pre obžalovaného ako páchatel'a trestnej činnosti priaznivejšie, ako použitie Trestného zákona účinného v čase, keď spáchal trestný čin.

Obžalovaný bol uznaný za vinného zo spáchania zločinu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona. Okresný súd vychádzal zo znenia Trestného zákona účinného do 5.8.2024, kde trestná sadzba podľa § 245 ods. 3 Trestného zákona bola tri roky až osem ro-kov, teda zároveň bol spáchaný trestný čin kvalifikovaný ako zločin. Podľa zákona účinného od 6.8.2024 by bol žalovaný trestný čin kvalifikovaný už ako prečin, nakoľko trestná sadzba je v prípade trestného činu podľa § 245 ods. 3 písm. c) Trestného zákona účinného od 6.8.2024 v rozpätí jeden rok až päť rokov. Zároveň by už v prípade posudzovania právnej kvalifikácie v zmysle Trestného zákona účinného od 6.8.2024 nešlo o spáchanie trestného činu so spôsobenou väčšou škodou, ale len škodou malou (do 20.000 eur), takže by bol trestný čin kvalifikovaný ako prečin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona (spáchaný na viacerých osobách).

Rovnako aj v prípade dôvodnosti odvolacej námietky prokurátora k nesprávnemu priznaniu poľahčujúcej okolnosti a potom následnému obligatórnemu zvyšovaniu dolnej hranice trestnej sadzby podľa § 38 ods. 4 Trestného zákona účinného od 6.8.2024, by už v zmysle novelizovaného Trestného zákona táto povinnosť zvyšovania dolnej hranice zákonom ustanovenej trestnej sadzby odpadla. Prevalha priťažujúcich okolností nad poľahčujúcimi okolnosťami, nemá v prípade posudzovania trestného činu, ktorý je prečinom (§ 10 ods. 1 Trestného zákona) podľa Trestného zákona v znení účinnom od 06.08.2024 žiaden vplyv na určenie výšky dolnej hranice trestnej sadzby, v rámci ktorej súd ukladá trest. Trestný zákon v znení účinnom od 06.08.2024 neobsahuje ustanovenie, ktoré by v prípade spáchania prečinu prikazovalo zvýšiť dolnú hranicu trestnej sadzby o jednu tretinu ak prevažuje pomer priťažujúcich okolností. V tomto prípade sa krajský súd ako odvolací súd stotožňuje s námietkou prokurátora o

pochybení v prípade priznania tejto poľahčujúcej okolnosti a bez potreby opakovania odkazuje na súvisiacu časť odôvodnenia jeho odvolania.

Na tomto mieste treba upozorniť, že vzhľadom na rozsah podaných odvolaní, resp. vzhľadom na neprípustnosť napadnutia výroku o vine odvolaním z dôvodu prijatého vyhlásenia podľa § 257 Trestného poriadku, nie je možné preskúmať výrok o vine napadnutého rozsudku a teda nie je potom ani možné po prípadnom zrušení tohto výroku rozhodnúť novým výrokom o zmene právnej kvalifikácie. Vyššie uvedené okolnosti, ktoré sú založené na následkoch novelizácie Trestného zákona, je možné v tomto konaní premietnuť už len do výroku o treste obžalovaného.

Druhou odvolacou námietkou prokurátora a napadnutým výrokom je výrok o náhrade škody. Krajský súd sa stotožňuje s odvolaním prokurátora podaným v neprospech obžalovaného a v záujme práv poškodeného, pretože okresný súd sa nevysporiadal v dostatočnom rozsahu so svojou povinnosťou rozhodnúť o uložení povinnosti obžalovanému nahradiť neuhradenú škodu alebo jej časť ak jej výška je súčasťou popisu skutku v napadnutom rozsudku. Poškodený O. si nárok na náhradu škody riadne uplatnil. Okresný súd mal vykonať v tomto prípade dokazovanie k tomu, či je preukázané, že je nárok na náhradu škody „usporiadaný“, tak ako to tvrdí poškodený J., a neuspokojiť sa s ničím nepodloženým tvrdením, resp. vyhradiť bez ďalšieho konania a rozhodnutie o jeho uplatnenom nároku na civilný proces. Ďalšou skutočnosťou, pre ktorú je potrebné zrušiť napadnutý rozsudok vo výroku o treste (a aj o škode, a to nielen vzhľadom na skutočnosti uvedené v predchádzajúcom odseku) je tá okolnosť, že nielen v odvolacom konaní, ale už v konaní pred okresným súdom bola vznesená požiadavka poškodeného J., ktorý žiadal, aby sa vec v trestnom konaní neriešila. Okresný súd v intenciách možného postupu podľa § 211 a § 212 Trestného poriadku urobil záver, že nevidel priestor pre taký postup z dôvodu, že „podľa § 211 ods. 1 Trestného poriadku na trestné stíhanie stačí súhlas jedného z poškodených, pričom poškodení boli v tejto veci tri osoby (L. J., N. A. a P. J.), kedy podľa obsahu spisu (i) súhlas s trestným stíhaním bol daný a (ii) z obsahu spisu nevyplýva nejaký bližší pomer zvyšných dvoch poškodených (t. j. N. A., č. l. 58, a P. J., č. l. 66) k obžalovanému s ohľadom na znenie § 211 ods. 1 Trestného poriadku.“ Krajský súd je povinný vzhľadom na to, že vykonanie trestného stíhania bez súhlasu poškodeného, hoci jeho súhlas sa podľa zákona vyžaduje, je dôvodom dovolania, prihliadnuť ako súd odvolací na prípadnú chybu v tejto súvislosti, aj keď nebola priamo odvolaním dotknutá. Navyiac aj v štádiu odvolacieho konania bola prejavovaná vôľa L. J. ako poškodeného vziať späť súhlas s trestným stíhaním obžalovaného.

Podmienenosť trestného stíhania súhlasom poškodeného, ktorý má blízky vzťah k obžalovanému, je prelomením zásady legality a oficiality trestného konania pri vybraných trestných činoch. Dispozičné právo poškodeného sa vzťahuje na celé trestné stíhanie, vrátane odvolacieho konania. Odopretie súhlasu k trestnému stíhaniu alebo jeho späťvzatie je dôvodom neprípustnosti trestného stíhania. Pomer poškodeného a toho, voči komu má právo dať alebo odoprieť súhlas s trestným stíhaním musí existovať v dobe, kedy sa trestné stíhanie vedie, nie v dobe, kedy bol spáchaný. V začatom trestnom stíhaní nemožno pokračovať, ak v jeho priebehu takýto pomer vznikne a to aj vtedy, ak o udelenie súhlasu nebol požiadany. Podmienkou sine qua non je samozrejme preukázaný vzťah poškodeného k obžalovanému, voči ktorému chce prejsť svoje dispozičné oprávnenie, v kvalite akú špecifikuje a vyžaduje ustanovenie § 211 Trestného poriadku.

Okresný súd sa nezaoberal vo väčšom rozsahu s vyjadrením poškodeného J. (známym okresnému súdu už pred vydaním napadnutého rozsudku) s odôvodnením, ktoré je uvedené v odseku 16, teda že podľa § 211 ods. 1 Trestného poriadku na trestné stíhanie stačí súhlas jedného z poškodených.

Je pravdou, že ustanovenie § 211 ods. 1 Trestného poriadku veta druhá znie „ak je poškodených jedným skutkom niekoľko, stačí súhlas len jedného z nich.“ Ak sa však jedná o trestný čin, ktorým bola spôsobená škoda viacerým osobám a jeden z poškodených nedá alebo zoberie súhlas s trestným stíhaním späť (v prípade oprávnenosti takéhoto postupu poškodeného), možno v trestnom stíhaní vzhľadom na citované ustanovenie pokračovať, ale podľa názoru odvolacieho súdu nemožno obžalovanému pričítať poškodenie cudzej veci podľa § 245 Trestného zákona voči tomu poškodenému, ktorý odoprel dať súhlas s trestným stíhaním. Iná je totiž situácia, kedy ide o jednočinný súbeh dvoch alebo viacerých trestných činov, z ktorých jeden je vymenovaný v § 211 Trestného poriadku a druhý nie, pretože potom sa trestné stíhanie pri odopretí súhlasu poškodeným môže viesť len pre ten trestný čin, ktorý nie je vymenovaný. Alebo ak ide o trestné činy spáchané v jednočinnom súbehu, ktorými bolo poškodených viac osôb, pričom niektorá z týchto osôb neudelí súhlas s trestným stíhaním pre ten trestný čin, ktorým došlo iba k jej poškodeniu. Potom možno trestné stíhanie pre trestné činy spáchané jedným skutkom viesť len pre ten trestný čin, ohľadom ktorého bol daný súhlas tej osoby, ktorá bola práve týmto trestným činom poškodená.

V prejednávanej príhode však nejde o jednočinný súbeh viacerých trestných činov, ktorými by bola spôsobená škoda viacerým poškodeným (vždy niektorým trestným činom inému poškodenému), ani súbeh viacerých trestných činov kde by každým bola spôsobená škoda viacerým poškodeným. Obžaloba bola podaná pre jeden skutok a jeden trestný čin, ktorým mala byť spôsobená škoda viacerým osobám. Špecifikom celej problematiky je situácia, kedy by nebol daný súhlas k trestnému stíhaniu obžalovaného ohľadom jedného čiastkového útoku pokračujúceho trestného činu, a preto nemôže byť obžalovaný stíhaný pre tento čiastko-vý útok.

Okresný súd sa tak dostatočným spôsobom nevysporiadal s otázkou, či v danom prípade prichádza do úvahy postup podľa § 211 Trestného poriadku, resp. či nastali podmienky pre postup s odkazom na neprípustnosť trestného stíhania podľa § 9 Trestného poriadku.

Uvedené chyby a nedostatky prvostupňového rozsudku mali za následok jeho zrušenie podľa ustanovenia § 321 ods. 1 písm. b), c) Trestného poriadku vo vzťahu k výroku o treste a spôsobe jeho výkonu a výroku o náhrade škody, súd sa nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie. Po vrátení veci tak bude úlohou súdu prvého stupňa nanovo rozhodnúť o treste obžalovaného a náhrade škody, a to už aj s prihliadnutím na zmenu Trestného zákona účinnú od 6.8.2024. Predtým sa však okresný súd musí vysporiadať s tým, že poškodený L. J. tvrdí, že je oprávnený odoprieť súhlas s trestným stíhaním obžalovaného. Okresný súd musí prvotne vyriešiť otázku, či je poškodený J. osobou oprávnenou disponovať súhlasom s trestným stíhaním obžalovaného, teda či ide o obžalovaného, ktorý je vo vzťahu k poškodenému J. osobou, voči ktorej by mal poškodený ako svedok právo odoprieť výpoveď. Ak áno, potom sa musí s vysporiadať s prípadným následkom kladnej odpovede na uvedenú otázku. Ako bolo uvedené v odsekoch 20 a 21, teda nepripustiť vedenie trestného stíhania vo vzťahu k trestnému činu (prípadne čiastkovému útoku pokračovacieho trestného činu), ak „oprávnený“ poškodený vo vzťahu k tomuto trestnému činu (čiastkovému útoku) odoprie súhlas s trestným stíhaním. Pri výroku o vine, ktorý nebol napadnutý odvolaním, resp. odvolanie obžalovaného voči nemu je neprípustné a teda pri nezrušenom výroku o vine potom postupovať tak, aby v prípade odsúdenia za jeden skutok a jeden trestný čin (prípadne pokračujúci trestný čin) zároveň nebolo (v premetnutí vo výroku o treste) „pričítané“ obžalovanému aj spôsobenie škody osobe poškodeného, ktorý by oprávnené odoprel súhlas s trestným stíhaním obžalovaného. Čo sa týka zrušeného výroku o náhrade škody, musí vyhodnotiť správne skutkový stav za prípadného doplnenia dokazovania k otázke, či bola poškodenému O. škoda už nahradená alebo nie, nakoľko uvedený poškodený si nárok riadne a včas v rámci trestného konania uplatnil.“

9. Po vrátení veci prvostupňový súd nariadil hlavné pojednávanie a vo veci rozhodol napadnutým rozsudkom.

10. V ňom okrem iného uviedol:

„Za účelom opätovného prejednávania a rozhodnutia veci v intenciách právnych záverov odvolacieho súdu uvedených v U KS TT súd prvého stupňa vykonal vo veci jeden termín hlavného pojednávania dňa 21.03.2025, na ktorom po doplnení dokazovania, ako je uvedené nižšie, vyhlásil (s poukazom na § 166 Trestného poriadku) tento odsudzujúci rozsudok [pri nezmenenom/nezrušenom výroku o vine vyslovenej právoplatne rozsudkom Okresného súdu Galanta zo dňa 10.01.2024 sp. zn. 11T/58/2023-213, právoplatný v časti výroku o vine dňa 10.01.2024, za zločin poškodzovanie cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona v znení platnom a účinnom v čase spáchania žalovaného skutku].

Pred súdom vykonané dokazovanie tak pred U KS TT, ako i po ňom. Svedok poškodený L. J. pred súdom uviedol, že náhradu škody už v konaní neuplatňuje, nakoľko sa mimosúdne dohodol s obžalovaným. Pokiaľ ide o náhradu škody uplatnenú poškodeným P. J., svedok-poškodený to s ním vysporiadal tak, že odkúpil od neho v skutkovej vete uvedené/poškodené auto.

V čase po U KS TT tento svedok-poškodený v rámci svojho výsluchu pred súdom uviedol, že obžalovaného pozná už 20 rokov, chodievali spolu na dovolenky so svojimi rodinami. Teraz na to nie je čas, obžalovaný bol aj vo VTOS, tak si nenašli na to príležitosť. Aj v súčasnosti ho tento svedok-poškodený navštevuje a stretávajú sa. Vždy mali dobrý kamarátsky vzťah, nikdy si neublížili. Svedok-poškodený tam v čase skutku ani nebol, a pokiaľ ide o neho, on by políciou ani nevolal. V prípade obžalovaného bol zrejme nejaký skrat. Svedkovi-poškodenému je ľúto, že to takto dopadlo. Išlo len o veci, nikoho nezabil, ak by mal ísť do VTOS, svedka-poškodeného by to trápilo. Poškodené vozidlá svedok poškodený odkúpil od A. aj J., lebo nechcel, aby sa toto riešilo. Pozná obžalovaného roky, vie aký je, že má takéto chvíle, no potom sa dá do normálu. On tie autá nepoškodil kvôli niečomu konkrétnemu, ale len, že mu šli do rany. Je to jeho kamarát a svedok-poškodený vedel, že keď sa dá obžalovaný do poriadku, tak mu tie peniaze vráti a aj tak sa stalo. Svedok-poškodený sa hnevá na toho A., ktorý mu to auto, ktoré svedok poškodený od neho kúpil, následne ešte aj ukradol. Svedok-poškodený sa

s obžalovaným nestretáva každý deň. Ako sa podarí, raz za týždeň, prípadne raz - dva krát do dvoch týždňov, keď to svedkovi-poškodenému čas dovolí, lebo má veľa práce a teraz aj novú rodinu, ktorej musí a chce venovať svoj víkendový čas, a nezostáva mu toľko času na kamarátov. Má k nemu silný kamarátsky, blízky vzťah, poznajú sa dlhé roky. Predtým, než obžalovaný bol vo VTOS, naposledy k nim svedok-poškodený chodil aj na rodinné oslavy, a on pravidelne chodil na narodeninové oslavy svedka-poškodeného. Ako už povedal, teraz je na to menej času. Má 3-ročnú dcérku a snaží sa venovať čas najmä rodine. Keď bol obžalovaný vo VTOS, tak s ním svedok-poškodený zvykol telefonovať, navštíviť ho tam nebol, nebol jeho rodinný príslušník, no keď ukončil VTOS, hneď sa skontaktovali. To, že svedok-poškodený vyplatil tie autá, nebolo na popud obžalovaného, bola to iniciatíva svedka-poškodeného. Chcel to dať do poriadku. Obžalovaný sa mu potom pár dní po incidente aj ospravedlnil.

Z (za súhlasu procesných strán) pred súdom prečítaných (v prípravnom konaní učinенých) výpovedí svedkov-poškodených N. A. a P. J. ohľadne náhrady škody vyplynulo, že svedok-poškodený N. A. náhradu škody neuplatnil, svedok-poškodený P. J. uplatnil nárok na náhradu škody vo výške 3.000,- eur (za rozbité vozidlo v sume 2.500,- eur, za splesnivený interiér vozidla v sume 500,- eur).

Svedok-poškodený P. J. pred súdom v rámci svojho výsluchu v čase po U KS TT uviedol, že on si už nič v tomto konaní neuplatňuje, teda žiadnu škodu. To auto od neho odkúpil pán J., pre svedka-poškodeného by oprava bola drahšia. On to od neho odkúpil, lebo bolo rozbité, svedok-poškodený ho tam pritom dal len na výmenu oleja a iných drobností, a takto to auto dopadlo. Nevie o žiadnych skutočnostiach ohľadne vzťahu pána J. a obžalovaného. Nárok svedka-poškodeného na náhradu škody považuje on za vyriešený tým odkúpením vozidla. Pokiaľ ide o škodu na jeho vozidle, vie len toľko, že pán J. to odhadol na 1.600,- eur zhruba a on to auto od svedka-poškodeného kúpil za 3.000,- eur.“

11. Ďalej okresný súd poukázal na vykonané dokazovanie ohľadom osoby obžalovaného (znalecké dokazovanie) a skutočností vyplývajúcich z tzv. správa o povesti obžalovaného.

12. K vine a uloženému trestu okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol: „Obžalovaný učinil na hlavnom pojednávaní po prednesení obžaloby a pred vykonaným dokazovaním vyhlásenie o tom, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, ktoré súd prijal (k danému postupu nevidel súd žiadne prekážky, a to aj s ohľadom na obsah spisu, ktorý jednoznačne nasvedčoval možnosti prijatia takého vyhlásenia obžalovaného, kedy súd prihliadol na záujem obžalovaného v zmysle § 257 ods. 4 Trestného poriadku neučiniť vyhlásenie o vine, ale vyhlásenie o nepopretí skutku). S ohľadom na právne závery uvedené v U KS TT mal súd prvého stupňa za to (a takto dané závery interpretoval s poukazom na § 327 ods. 1 Trestného poriadku), že v čase po U KS TT, nakoľko výrok o vine v R OS GA (s v ňom uvedenou právnou kvalifikáciou) ostal nedotknutý zo strany U KS TT a je právoplatný, je potrebné ukladať trest obžalovanému tak, aby odzrkadlil znenie Trestného zákona účinné od 06.08.2024, nakoľko je to pre obžalovaného ako páchatel'a priaznivejšie (§ 2 ods. 1 daného zákona; zjednodušene povedané, súd týmto rozsudkom ukladá trest tak, aby bol o druhu a vo výške, ktorú by súd ukladal, ak by dňa 21.03.2025 vyhlasoval aj výrok o vine za aplikácie znenia Trestného zákona účinného od 06.08.2024). Dňa 06.08.2024 bol v Zbierke zákonov Slovenskej republiky pod č. 215/2024 Z. z. zverejnený nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 3/2024-761 zo dňa 03.07.2024 (ďalej len „nález“), v spojení so zverejnením ktorého nadobudol (v rozsahu s ohľadom na právne účinky predmetného nálezu) účinnosť zákon č. 40/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „novela TZ“). V zmysle novely TZ skutok, pre ktorý bol obžalovaný uznaný vinným cez R OS GA už nie je od 06.08.2024 možné kvalifikovať (s ohľadom na výšku spôsobenej škody v sume 4.695,- eur podľa výroku o vine v R OS GA, berúc do úvahy § 125 ods. 1 Trestného zákona účinného od 06.08.2024) v zmysle § 245 ods. 2 písm. a) Trestného zákona účinného od 06.08.2024.

Do úvahy tak dňa 21.03.2025 na účely tohto rozsudku s poukazom na U KS TT a § 2 ods. 1 Trestného zákona prichádza ukladanie trestu odzrkadľujúce právnu kvalifikáciu podľa (i) § 245 ods. 1 Trestného zákona účinného od 06.08.2024 alebo (ii) § 245 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona účinného od 06.08.2024, a to za predpokladu, že by po opätovnom posúdení veci v čase po U KS TT súd prvého stupňa dospel k záveru, že poškodený L. J. nie je osobou, ktorá by vedela účinne v zmysle § 211 ods. 1 Trestného poriadku v spojení s § 212 ods. 2 Trestného poriadku vziať skôr vyjadrený súhlas s trestným stíhaním obžalovaného späť. Podľa názoru súdu však poškodený L. J. takou osobou je - ako vyplynulo z dokazovania pred súdom

- v čase pred U KS TT tento poškodený uviedol pred súdom (viď zápisnicu z hlavného pojednávania zo dňa 10.01.2024), že (i) medzičasom sa s obžalovaným mimosúdne dohodol na úhrade škody, ktorú mu priebežne uhradza, pričom by bol rád, keby sa táto vec neriešila v trestnom konaní, s obžalovaným sú kamaráti, zvyšným dvom poškodeným škodu tento poškodený vyplatil, nakoľko chcel, aby sa to uzavrelo,

pričom však nešlo o iniciatívu obžalovaného na úhradu škody (išlo teda o iniciatívu poškodeného v prospech obžalovaného);

- v čase po U KS TT tento poškodený uviedol pred súdom (viď zápisnicu z hlavného pojednávania zo dňa 21.03.2025), že s obžalovaným sú dlhoroční kamaráti, ich rodiny spolu dovolenkovali, navštevovali sa, chodili si na rodinné oslavy, aj v súčasnosti sa oni dvaja stretávajú, no pomenej, nakoľko poškodený má novú rodinu a malé dieťa; keď bol obžalovaný vo VTOS, tento poškodený mu volával, ak by mal ísť teraz obžalovaný do VTOS, trápilo by ho to, tie autá od ostatných poškodených on odkúpil aj preto, aby sa to ďalej voči obžalovanému neriešilo.

Tento poškodený, ktorý vypovedá ohľadne svojho vzťahu s obžalovaným počas celého súdneho konania konzistentne, z pohľadu súdu skutočne je osobou, ktorá by v zmysle § 211 ods. 1 Trestného poriadku vedela účinne v spojení s § 130 ods. 2 Trestného poriadku vo vzťahu k obžalovanému odoprieť vypovedať (majú tzv. obdobný pomer, kedy poškodený by ujmu obžalovaného, tu v podobe odsúdenia a prípadne aj VTOS, právom pociťoval ako vlastnú ujmu; sú totiž dlhoroční kamaráti, rodinní známi, poškodený učinil vo vzťahu k zvyšným poškodeným kroky k náhrade ich škody z vlastnej iniciatívy, nielen na svoj prospech, nakoľko sa skutok udial u neho na dielni, no aj v prospech obžalovaného, o ktorom vie, že občas vybuchne, no sú dobrí kamaráti, a nechcel, aby sa to voči nemu riešilo, podľa vlastných slov by on políciu ani nevolal, keby bolo na ňom). V tomto prípade teda je možné v rámci skutku, ktorý je v podstate pokračovacím trestným činom, uvažovať, zohľadňujúc závery uvedené v U KS TT, len o dvoch poškodených (a celkovej spôsobenej škode len voči týmto dvom poškodeným, ktorá síce dosahuje výšku malej škody, no nie väčšej škody), kedy s ohľadom na znenie Trestného zákona účinné od 06.08.2024 je nutné podľa názoru súdu vec právne kvalifikovať ako úmyselný prečin poškodzovanie cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Trestného zákona, t. j. úmyselné spôsobenie na cudzej veci nie väčšej škody než malej a to dvom poškodeným osobám - A. a J. (ďalej len „právna kvalifikácia po novele TZ“).

Nakoľko však, zjednodušene povedané a ako vyplýva už z vyššie uvedeného, „vina je cez R OS GA už nemenne právoplatná za skutok v právnej kvalifikácii podľa R OS GA“, bolo nutné pri ukladaní trestu cez tento rozsudok zohľadniť právnu kvalifikáciu po novele TZ a trest ukladať tak, akoby bol ukladaný dňa 21.03.2025, keby súd vyhlasoval aj výrok o vine v právnej kvalifikácii po novele TZ.

Pokiaľ ide o ukládanie trestu, súd (berúc do úvahy vykonané dokazovanie a vyššie uvedené) nevidel priestor pre ukládanie alternatívnych trestov či podmieneného trestu odňatia slobody, nakoľko v minulosti k náprave obžalovaného evidentne nevedli ani už ukladané nepodmienečné tresty odňatia slobody; navyše tiež s ohľadom na znenie § 49 ods. 2 Trestného zákona (účinného tak do 05.08.2024 vrátane, ako i od 06.08.2024), kedy tu žalovaného skutku (právne kvalifikovaného ako úmyselný trestný čin) sa obžalovaný dopustil v čase podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody (viď záznam č. 6 v odpise registra trestov). Súd preto siahol po nepodmienečnom treste odňatia slobody. Pri zistenej prevahe priťažujúcich okolností (trestná minulosť obžalovaného, kedy súd, akceptujúc aj právne závery uvedené v U KS TT, nevidel priestor pre priznanie poľahčujúcej okolnosti v podobe doznania sa a úprimného oľutovania trestnej činnosti), mohol súd pri úvahe o právnej kvalifikácii po novele TZ ukladať trest odňatia slobody až do 2 rokov (za úmyselný prečin poškodzovanie cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Trestného zákona). Súd napokon zvolil výmeru trestnej sadzby 6 mesiacov (t. j. na úrovni polovice z polovice do úvahy prichádzajúcej trestnej sadzby trestu odňatia slobody), ako výmeru postačujúcu na naplnenie účelu trestu u obžalovaného (zohľadňujúc aj zásady ukladania trestov/sankcií) - súd totiž prihliadol (i) na jednej strane na trestnú minulosť obžalovaného, ktorá by sama osebe odôvodňovala uloženie aj výrazne vyššej výmery trestnej sadzby (obžalovaný je recidivista, aj pokiaľ ide o úmyselnú trestnú činnosť, ktorá aktuálne v čase podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody vygradovala u neho do spáchania majetkového zločinu, kedy aj priestupkové záznamy obžalovaného dokladujú jeho sklony k protiprávnemu správaniu sa; tieto skutočnosti vylúčili tiež možnosť siahnutia po nižšej výmere trestnej sadzby u obžalovaného), no tiež (ii) na druhej strane na skutočnosť, že obžalovaný pred súdom učinil vyhlásenie, že skutok nepopiera, čím v podstate hneď v úvode konania akceptoval podanú obžalobu a rýchlo dopomohol obžalobe uniesť dôkazné bremeno v otázke viny; tiež pred súdom dňa 10.01.2024 uviedol, že v súčasnosti sa snaží žiť úplne inak, než v minulosti, nepije alkohol ani neberie drogy, čo ostatne viac či menej vyplynulo aj zo záverov znaleckého skúmania, poškodenému L. J. sa snažil škodu nahradiť, čo tento poškodený aj potvrdil [pre úplnosť však súd uvádza, že nepriznal obžalovanému poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. k) Trestného zákona, nakoľko z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by sa obžalovaný pričínil o odstránenie škodlivých následkov trestného činu resp. dobrovoľne nahradil spôsobenú škodu všetkým poškodeným, v tejto súvislosti vidieť skôr iniciatívu poškodeného L. J., aby pomohol obžalovanému ako svojmu dlhoročnému kamarátovi]. Podľa názoru súdu je tak postačujúca výmera nepodmienečného trestu odňatia slobody 6 mesiacov (ako vonkoncom nie zanedbateľná), ktorá odzrkadľuje a vychádza z právnej kvalifikácie po novele TZ. Aby súd tejto

výmery dosiahol, pri výroku o treste, ktorý pre právoplatnosť viny (cez R OS GA) musel vychádzať z právoplatnej právnej kvalifikácie skutku uvedenej v R OS GA a právoplatného výroku o vine, siahol (akceptujúc tak závery uvedené v U KS TT, ktorých výklad porozumený súdom prvého stupňa sa týmto súd prvého stupňa snaží naplniť) súd prvého stupňa po aplikácii mimoriadneho zníženia trestu podľa § 39 ods. 1, ods. 3 písm. e) Trestného zákona (účinného do 05.08.2024 vrátane) - nakoľko vzhľadom na vyššie popísané okolnosti prípadu, kedy je potrebné aplikovať znenie Trestného zákona účinné od 06.08.2024, no výrok o vine je už toho času právoplatný cez R OS GA, a tiež vzhľadom na pomery obžalovaného ako páchatel'a, kedy sa stavia v tomto konaní vlastnej trestnej minulosti čelom a rozhodol sa niesť jej následky, má súd za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej § 245 ods. 3 Trestného zákona účinného do 05.08.2024 vrátane bolo pre obžalovaného ako páchatel'a neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania. Aplikovaný inštitút mimoriadneho zníženia trestu umožnil súdu „stiahnuť“ výmeru trestnej sadzby trestu odňatia slobody zakotvenú § 245 ods. 3 Trestného zákona účinného do 05.08.2024 vrátane, až na úroveň súdom zvolenej výmery trestnej sadzby trestu odňatia slobody v podobe 6 mesiacov.

Skrze tento rozsudok uložený trest (reflektujúci tak osobitosti prípadu popísané vyššie, právnu kvalifikáciu po novele TZ a tiež osobu obžalovaného, ako je tiež popísané vyššie) považuje súd za zákonný, primeraný (nie príliš prísny, nie príliš benevolentný), spravodlivý, bezo zvyšku naplňajúci účel trestu v zmysle § 34 Trestného zákona (zohľadňujúc zásady ukladania trestov), a to tak z pohľadu generálnej prevencie (odradenie iných od páchania takej trestnej činnosti), ako aj z pohľadu individuálnej prevencie či prevýchovy obžalovaného na jedinca, ktorý sa už v budúcnosti trestnej činnosti dopúšťať nebude (správnosť týchto záverov súdu, v prípade právoplatnosti tohto rozsudku, však preverí až budúci čas a v ňom zaznamenané počínanie si obžalovaného).

Nakoľko obžalovaný bol v uplynulých 10 rokoch pred tu žalovaným skutkom vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin (viď napr. záznam č. 5 a 6 odpisu registra trestov obžalovaného), zaradil ho súd na výkon tu ukladaného nepodmienečného trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Súd neukladal ochranné opatrenie, nakoľko z vykonaného dokazovania k tomu nebol dôvod (podľa pred súdom prečítaných záverov znaleckého posudku znalec jeho uloženie nevidel ako zmysluplné).“

13. Tak ako bolo uvedené už v predchádzajúcom rozhodnutí odvolacieho súdu, ktorým bol zrušený v poradí prvý rozsudok prvostupňového súdu vo výroku o treste, úlohou prvostupňového súdu bolo vysporiadať sa zo zmenou Trestného zákona, ku ktorej prišlo po spáchaní skutku a po v poradí prvom rozhodnutí prvostupňového súdu o podanej obžalobe, a z ktorej vyplýva, že použitie ustanovení Trestného zákona účinného od 6.8.2024 je pre obžalovaného priaznivejšie. A to aj napriek tomu, že výrok o vine bol odvolaním obžalovaného nenapadnuteľný, z dôvodu prijatého vyhlásenia o vine. Ďalej bol súd povinný vysporiadať sa zákonným spôsobom s nárokom na náhradu škody, ktorý si uplatnil v prejednávanej konaní poškodený O.. Nakoniec bolo treba dať odpoveď na otázku, či je poškodený J. osobou, ktorá ako subjekt trestného konania má dispozíčné právo s trestným stíhaním. Vo svojom v poradí prvom rozsudku prvostupňový súd na vznesenú požiadavku poškodeného J. odpovedal nedostatočne.

14. V prvom rade však treba opätovne upozorniť, že krajský súd vzhľadom na dôvody odvolania prokurátora smerujúce len čo do výroku o treste a spôsobe jeho výkonu a vzhľadom na právoplatnosť výroku o vine (na ktorú okresný súd aj vo výroku napadnutého rozhodnutia správne poukázal v zmysle ustanovenia § 166 Trestného poriadku) obmedzil svoju prieskumnú povinnosť len na tento výrok (o treste).

15. Prvostupňový súd správne konštatoval, že v zmysle novely Trestného zákona skutok, pre ktorý bol obžalovaný uznaný vinným, už nie je od 06.08.2024 možné kvalifikovať (s ohľadom na výšku spôsobenej škody v sume 4.695,- eur podľa výroku o vine v rozsudku, berúc do úvahy § 125 ods. 1 Trestného zákona účinného od 06.08.2024) v zmysle § 245 ods. 2 písm. a) Trestného zákona účinného od 06.08.2024, ale právna kvalifikácia žalovaného skutku je podľa § 245 ods. 1 Trestného zákona účinného od 06.08.2024 a § 245 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona účinného od 06.08.2024 za predpokladu, že by súd dospel k záveru, že poškodený L. J. nie je osobou, ktorá by vedela účinne v zmysle § 211 ods. 1 Trestného poriadku v spojení s § 212 ods. 2 Trestného poriadku vziať skôr vyjadrený súhlas s trestným stíhaním obžalovaného späť.

16. Okresný súd dospel k záveru, že poškodený L. J. takou osobou je. S týmto záverom sa krajský súd nestotožňuje, a to s odkazom na argumentáciu prokurátora premietnutú do odôvodnenia odvolania, ktorú odvoláciu námietku vyhodnotil ako dôvodnú. Prokurátor správne poukázal na § 211 ods. 1 a § 130 ods. 2 Trestného poriadku. Aj krajský súd má za to, že vzťah poškodeného J. a obžalovaného nie je možné kvalifikovať ako obdobný rodinný pomer. Z vykonaného dokazovania mohlo vyplývať

a aj sa javí, že medzi obžalovaným a poškodeným J. ide naozaj o priateľský vzťah, ktorý však nie je možné chápať ako rodinný pomer a ani tomu obdobný pomer. Prokurátor uviedol, že iné osoby v rodinnom alebo obdobnom pomere, ktorých ujmu by právom pociťoval ako vlastnú ujmu, sa považujú za kategóriu blízkych osôb, pričom sú to osoby u ktorých treba podmienky „blízkości“ skúmať, t. j. nie sú teda blízkymi osobami automaticky. Obdobný pomer je definovaný ako taký pomer, ktorý je špecifický vzhľadom na určitú platformu, ktorá určuje vznik vzťahu medzi týmito osobami v konkrétnom prípade. Skúmať sa v tomto prípade musí určitá fakticita posudzovaného vzťahu, ktorá je najčastejšie založená na spoločnom súžití osôb. Pôjde napríklad o vzťah druh - družka, pestún - dieťa, poručník - dieťa, opatrovník - opatrovanec, manžel - dieťa manžela, ktoré nie je aj jeho dieťaťom, a pod. Rovnako však môže ísť aj o vzťah na prvý pohľad vzdialenejší, avšak v konkrétnom prípade (napr. z dôvodu spoločného bývania) fakticky blízky (napr. druh - rodičia družky). V rámci tejto druhej kategórie blízkych osôb musí byť kumulatívne so vzťahom splnená druhá podmienka, a to, že osoba by ujmu, ktorú utrpí iná osoba, dôvodne pociťovala ako vlastnú. Podmienka pociťovania ujmy inej osoby ako ujmy vlastnej svedčí o istej kvalite a intenzite vzájomného vzťahu, ktorý tieto osoby medzi sebou majú. Na mieste je aj odkaz na judikatúru Najvyššieho súdu Českej republiky a tam vyslovený názor, že kamarátsky vzťah, akýkoľvek intenzívny, nie je kritériom pre aplikáciu ustanovenia súhlasu poškodeného. Kamarátsky, resp. priateľský vzťah medzi páchatelom trestného činu a poškodeným sa nepokladá za vzťah, ktorý by sa svojim významom približoval pomeru rodinnému alebo obdobnému (akým je typicky napríklad napr. medzi snúbencami, bratrancami, osobami v spoločnej domácnosti a pod.), a to ani za predpokladu vzájomných návštev, občasných výpomocí, spoločne tráveného času či spoločných záujmov, a to aj v prípade ak by bolo značne intenzívne (Uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 16.marca 2016, sp. zn. 3 Tdo 280/2016).

17. Čo sa však potom týka poukazu prokurátora na skutočnosť, že výrok o vine je právoplatný a preto je potrebné aj po zmene zákona postupovať pri výroku o treste podľa ustanovení zákona účinného do 5.8.2024, s týmto názorom sa krajský súd nestotožňuje.

18. Špecifikom prejednávaneho prípadu je skutočnosť, že prokurátor podaným odvolaním nenapadol výrok o vine, ale len výrok o treste. Výrok o vine je právoplatný. Predmetom právneho posúdenia odvolacieho súdu bola tá skutočnosť, či v dôsledku novelizácie Trestného zákona v znení účinnom od 6.8.2024, možno tieto ustanovenia Trestného zákona aplikovať na prejednaný prípad a v akom rozsahu (výrok o vine, výrok o treste, výrok o ochrannom opatrení), keďže nové znenie právnej úpravy je pre obžalovaného priaznivejšie.

19. Odvolací súd zároveň vychádza z právneho názoru, že pre jeho závery je irelevantné, či výrok o vine nebol napadnutý z dôvodu nemožnosti podania odvolania obžalovaným voči výroku o vine (prijatie vyhlásenia o vine obžalovaného súdom) alebo z dôvodu nevyužitia práva obžalovaného alebo prokurátora podať odvolanie voči výroku o vine v zákonnej lehote. Podstatné je, že napadnutý rozsudok bol súdom prvého stupňa vyhlásený a odvolanie voči nemu bolo podané len proti výroku o treste.

20. Zároveň je nevyhnutné uviesť, že výrok o vine nie je závislým výrokom vo vzťahu k výroku o treste (rovnako ako k výroku o ochrannom opatrení, či výroku o náhrade škody), a preto prípadné zrušenie výroku o treste nemá za následok potrebu zrušenia výroku o vine, ako je tomu v opačnom prípade (viď. § 321 ods. 2 Trestného poriadku).

21. Ustanovenia Trestného poriadku pri odvolacom konaní upravujú dva základné procesné postupy odvolacieho súdu uvedené v § 316 ods. 3 Trestného poriadku a § 317 Trestného poriadku.

22. Prvý procesný postup, upravený v ustanovení § 316 ods. 3 Trestného poriadku, uvádza taxatívne špecifikované chyby konania, ktoré majú v prípade ich zistenia za následok taký procesný postup odvolacieho súdu, v zmysle ktorého je odvolací súd povinný zrušiť napadnutý rozsudok (v celom rozsahu) a vec vrátiť súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Zároveň je nevyhnutné uviesť, že sa jedná o dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1, písm. b), písm. c), písm. d) Trestného poriadku, aj keď dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) je formulovaný širšie ako dôvod na zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 písm. b) Trestného poriadku. V rámci tohto procesného postupu odvolacieho súdu je irelevantné, voči ktorému výroku bolo podané odvolanie (výrok o vine, výrok o treste), pretože zákonodarca, po zistení niektorej z taxatívne uvedených chýb konania, ukladá odvolaciemu súdu povinnosť zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

23. Druhý procesný postup je upravený v ustanovení § 317 Trestného poriadku a je založený na tzv. obmedzenom revíznom princípe. Aplikácia tohto zákonného ustanovenia predpokladá nesplnenie podmienok na postup podľa § 316 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku. Aj z gramatického výkladu ustanovenia § 317 ods. 1 Trestného poriadku je zrejmé, že hovorí o nezrušení rozsudku podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku a následne o prieskume zákonnosti a odôvodnenosti napadnutých

výrokov rozsudku (užší pojem ako pojem rozsudok, ktorým treba rozumieť všetky výroky, ktoré rozsudok obsahuje), proti ktorým odvolateľ podal odvolanie. Predmetné zákonné ustanovenie v druhej vete § 317 ods. 1 Trestného poriadku používa aj pojem chyba a rozlišuje medzi chybami, ktoré odvolateľ vytyka a chybami, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

24. Z dôvodu potreby rozlišovania medzi napadnutými výrokmi a chybami napadnutých výrokov má odvolanie z obsahového hľadiska dve časti, a to tzv. kvantitatívnu časť odvolania, ktorej zodpovedá povinnosť odvolateľa špecifikovať, ktoré výroky rozsudku napáda a či napáda aj konanie, ktoré rozsudku predchádzalo (viď. § 311 Trestného poriadku) a následne kvalitatívnu časť odvolania, teda povinnosť (s výnimkou obžalovaného a poškodeného) označiť chyby, ktoré podľa jeho názoru napadnuté výroky obsahujú (viď. § 311 ods. 2 Trestného poriadku).

25. Obmedzený revízny princíp znamená, že odvolací súd je oprávnený v odvolacom konaní preskúmať len výroky, ktoré odvolateľ odvolaním napadol a následne zistiť, či tieto výroky neobsahujú chyby, ktoré by zakladali niektorý z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 Trestného zákona (s výnimkou § 371 ods. 1 písm. b), písm. d) Trestného poriadku, ktoré sú totožné s dôvodmi na zrušenie rozsudku podľa § 316 ods. 3 písm. a), písm. c) Trestného poriadku) alebo chyby, ktoré odvolateľ v podanom odvolaní uvádza. V prípade ak odvolateľ označí výrok, proti ktorému odvolanie podáva, avšak neoznačí jeho chyby, odvolací súd napadnutý výrok preskúma len z hľadiska existencie dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku. Zároveň je potrebné uviesť, že v prípade ak je napadnutým výrokom len výrok o vine, je odvolací súd v zmysle § 317 ods. 2 Trestného poriadku povinný preskúmať (minimálne z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku) aj výrok o treste a ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad.

26. Tento záver vyplýva aj z ustanovenia § 316 ods. 3 písm. a), písm. c) Trestného poriadku, ktoré označuje minimálne dva dovolacie dôvody, pre ktoré je potrebné zrušiť celý rozsudok a to bez ohľadu na výrok, ktorý je podaným odvolaním napadnutý a bez ohľadu na chyby, ktoré sú napadnutému rozsudku odvolateľom vytykané. V prípade, ak by mali všetky chyby napadnutého rozsudku, ktoré zakladajú dôvod na podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku (minimálne tie, ktoré sa týkajú konania, ktoré rozsudku predchádzalo alebo výroku o vine) byť dôvodom na zrušenie celého rozsudku, teda aj výroku o vine, ktorý nebol podaným odvolaním napadnutý, museli by byť uvedené v § 316 ods. 3 Trestného poriadku, pretože sa jedná o taxatívny výpočet zákonodarca.

27. Zároveň oprávnenie odvolacieho súdu po postupe podľa § 317 Trestného poriadku zrušiť len napadnutý výrok (príp. výroky, ktoré na zrušený výrok nadväzujú) vyplýva aj z ustanovenia § 321 ods. 2 Trestného poriadku, podľa ktorého ak bolo odvolanie obmedzené podľa § 317 ods. 1 alebo 3, odvolací súd z dôvodu uvedeného v odseku 1 zruší len napadnutý výrok rozsudku. Ak však odvolací súd zruší hoci i len sčasti výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad.

28. Vzhľadom na vyššie uvedenú právnu úpravu §§ 316, 317, 321 Trestného poriadku, podľa názoru odvolacieho súdu, nemožno potrebu aplikovania novej, pre obžalovaného priaznivejšej, právnej úpravy, považovať za dôvod na revíziu výroku o vine, ktorý podaným odvolaním nebol napadnutý, pretože tento dôvod na zrušenie rozsudku nie je uvedený v § 316 Trestného poriadku a jeho prieskumu postupom podľa § 317 Trestného poriadku bráni obmedzený revízny princíp odvolacieho konania.

29. V prípade opačného výkladu, podľa ktorého by boli chyby rozsudku (pri existencii dovolacích dôvodov) dôvodom na revíziu výroku o vine, ktorý nebol podaným odvolaním napadnutý, malo by to za následok povinnosť odvolacieho súdu revidovať každý výrok, a to bez ohľadu na obsah odvolania odvolateľa a rozsah prieskumu, ktorý podaným odvolaním požaduje (v takomto prípade by ustanovenie § 316 ods. 3 Trestného poriadku bolo nadbytočné). V zmysle tohto výkladu druhej vety § 317 ods. 1 Trestného poriadku by bolo možné na podklade odvolania voči výroku o treste zrušiť aj výrok o vine v konaní, kde urobil odvolateľ vyhlásenie o vine, a to minimálne z dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (ak vychádzame z toho, že dovolanie je prípustné len z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku). Takýto procesný postup však negoval Najvyšší súd Slovenskej republiky v stanovisku trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 10. júna 2019, Tpj 26/2019 v bode II., podľa ktorého súd sa musí v rámci splnenia povinnosti podľa § 34 ods. 5 Trestného poriadku pri poučení podľa § 257 ods. 1 Trestného poriadku presvedčiť, či bol obvinený v skoršom priebehu konania poučený aj o takej úprave trestnej sadzby podľa ustanovení uvedených v treťom a štvrtom odseku bodu I., ktorá v jeho prípade prichádza do úvahy. V prípade negatívneho zistenia súd poučenie vykoná, inak môže byť následne splnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (v nadväznosti na § 257 ods. 5 Trestného poriadku). Dotknutú chybu nemožno odstrániť v rámci konania o odvolaní proti výroku rozsudku o treste po prijatí vyhlásenia o uznaní viny,

nakoľko obvinenému musí byť novovytvorená možnosť také vyhlásenie neurobiť, pričom trest musí byť uložený v rámci trestnej sadzby súladnej so zákonom.

30. Keďže odvolací súd zastáva názor, že v prípade podania odvolania voči výroku o treste nemožno revidovať výrok o vine, musel sa odvolací súd zaoberať tým, či možno, s poukazom na novelu Trestného zákona, revidovať len výrok o treste, príp. iný výrok podliehajúci revíznej právomoci odvolacieho súdu.

31. Podľa § 2 ods. 1 Trestného zákona sa trestnosť činu posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Ak v čase medzi spáchaním činu a vynesením rozsudku nadobudnú účinnosť viaceré zákony, trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona, ktorý je pre páchatel'a priaznivejší.

32. V predmetnom zákonom ustanovení je medzi pojmami trestnosť činu a trest použitá kumulatívna spojka „a“, ktorá súdu stanovuje povinnosť posudzovať trestnosť činu a trest ukladať podľa znenia Trestného zákona účinného od spáchania trestného činu až do vynesenia rozsudku (vrátane rozsudku odvolacieho súdu), ktorý je pre páchatel'a priaznivejší.

33. Ak by bola medzi trestnosťou činu a trestom spojka „alebo“, mohol by si súd v každom prípade vybrať medzi tým, podľa akého znenia Trestného zákona posúdi vinu a podľa akého znenia Trestného zákona uloží trest. Zákonodarcu použitím spojky „a“ preferuje/prikazuje, aby bola trestnosť činu posudzovaná a trest ukladaný podľa rovnakého znenia Trestného zákona.

34. Pri podaní odvolania len proti výroku o treste je v prípade novely Trestného zákona naplnená dikcia § 2 ods. 1 Trestného zákona, pretože trestné konanie nie je ukončené a ukladanie trestu podľa nového Trestného zákona je pri väčšine aktuálnych ustanovení Trestného zákona pre obžalovaného priaznivejšie (výnimka napr. § 212 ods. 2 Trestného zákona).

35. Ustanovenie § 2 ods. 1 Trestného zákona možno vyložiť dvomi spôsobmi.

36. Ak by sme trvali na tom, že použitie spojky „a“ predstavuje imperatív zákonodarcu, od ktorého sa nie je možné odchyliť, nebolo by možné, v prípade ak výrok o vine nie je možné preskúmať (§ 317 ods. 1, § 321 ods. 2 TP) a prieskumu podlieha len výrok o treste, ukladať trest podľa nového znenia Trestného zákona, čo nereaguje na požiadavku zákonodarcu aplikovať priaznivejšiu právnu úpravu.

37. Ďalšou možnosťou je vykladať § 2 ods. 1 Trestného zákona a použitie spojky „a“ ako príkaz zákonodarcu posudzovať trestnosť činu a trest ukladať podľa priaznivejšieho Trestného zákona len v prípade, ak je to procesne možné (podanie odvolania voči výroku o vine, príp. zavedenia plného revízneho princípu do odvolacieho konania) a v prípade ak to procesne možné nie je (podanie odvolania len voči výroku o treste a obmedzený revízny princíp) možno podľa priaznivejšieho Trestného zákona uložiť trest, ktorý predstavuje primárny zásah do práv a slobôd obžalovaného, a to z dôvodu, aby bol naplnený zámer zákonodarcu spočívajúci v zmiernení trestnej represie. Tento výklad (teda možnosť posudzovania trestnosti činu a ukladania trestu podľa dvoch rôznych znení Trestného zákona) je podporený znením § 2 ods. 2 Trestného zákona, podľa ktorého páchatel'ovi možno uložiť taký druh trestu, ktorý dovoľuje uložiť zákon účinný v čase, keď sa o trestnom čine rozhoduje, ak je to pre páchatel'a priaznivejšie. V tomto prípade zákonodarcu ukladá súdu povinnosť aplikovať znenie Trestného zákona účinného v čase, keď sa o trestnom čine rozhoduje na výrok o treste (druh trestu a jeho výmera), bez ohľadu na výrok o vine a znenie Trestného zákona, podľa ktorého bol tento výrok právne posúdený, ak je to pre páchatel'a priaznivejšie.

38. Napokon je potrebné v tejto súvislosti poukázať aj na § 438k ods. 7 Trestného zákona, ktorým zákonodarcu, osobitným procesným postupom podľa § 405a a § 405b Trestného poriadku, napriek právoplatnosti rozsudku, bez akejkoľvek zmeny výroku o vine, vzťahuje novú právnu úpravu aj na výroky o treste, ktoré boli právoplatne uložené za trestné činy, ktoré aktuálne trestnými činmi nie sú. Ani zákonodarcu nezvolil procesný postup, ktorým by zasahoval do právoplatného výroku o vine, ale zvolil cestu zásahu do výkonu trestu vykonávaného za skutok, ktorý už nie je trestným činom alebo zrušenia výroku o treste a uloženie trestu len za skutky, ktoré sú v súbehu a sú trestnými činmi aj podľa novelizovanej právnej úpravy. Interpretácia ustanovenia § 2 ods. 1 Trestného zákona, ktorú zvolil odvolací súd, tak kopíruje filozofiu zákonodarcu eliminovať dôsledky zásahu do práv dotknutej osoby, ktoré podľa aktuálnej právnej úpravy nie sú nevyhnutné, a to pri rešpektovaní princípu právnej istoty.

39. Napriek tomu, že záver, ku ktorému dospel odvolací súd, môže mať v niektorých prípadoch za následok iné postavenie odvolateľa ako v prípade ak by bol zrušený aj výrok o vine, je nevyhnutné zdôrazniť, že nemožnosť preskúmania výroku o vine je zapríčinená procesným postupom odvolateľa, ktorý buď odvolanie do viny nepodal, alebo dal vyhlásenie o vine a podanie odvolania voči výroku o vine jeho osobou je zo zákona vylúčené. V oboch týchto prípadoch sa jedná o slobodné rozhodnutie odvolateľa, ktorému sú dôsledky jeho procesného postupu vopred známe (poučenie pred vyhlásením viny a poučenie o opravnom prostriedku).

40. Tento výklad zároveň umožňuje rovnakým spôsobom postupovať aj pri procesnom postupe súdu podľa § 166 Trestného poriadku, podľa ktorého súd, ktorý rozhoduje znovu vo veci, v ktorej skorší rozsudok bol na základe odvolania, dovolania alebo návrhu na obnovu zrušený len čiastočne, uvedie v novom rozsudku iba tie výroky, pre ktoré o veci znovu rozhoduje. Na súvislosť týchto výrokov s výrokmi, v ktorých zostal skorší rozsudok nedotknutý, pritom poukáže.

41. Výklad zvolený odvolacím súdom by tak umožňoval prvostupňovému súdu v prípade, keby mu bola pred účinnosťou novely Trestného zákona vrátená vec na ďalšie konanie len v časti výroku o treste, uložiť obžalovanému trest podľa novej právnej úpravy, ak by bola pre obžalovaného priaznivejšia, pretože by si to nevyžadovalo aj revíziu výroku o vine, ktorý by už bol v čase rozhodovania prvostupňového súdu o treste právoplatný, pričom tento benefit je na mieste z dôvodu, že trestné konanie nebolo skončené pre pochybenie prvostupňového súdu vo výroku o treste. Rovnaký záver platí aj pre prípady, ak by v dovolacom konaní alebo v konaní o obnove konania bol vo výroku o treste zrušený rozsudok prvostupňového alebo odvolacieho súdu. Tento benefit pre obžalovaného je rovnako namieste z dôvodu, že napadnutý rozsudok bol zrušený pre pochybenie súdu (dovolacie konanie) alebo z dôvodu existencie nových dôkazov, ktoré by odôvodňovali uloženie iného trestu (obnova konania). Vo všetkých troch procesných situáciách sa zároveň jedná o pokračovanie trestného konania, v ktorom sa vykonáva k výroku o treste dokazovanie.

42. V prípade opačného výkladu ustanovenia § 2 ods. 1 Trestného zákona, teda nevyhnutnosti posudzovania trestnosti činu a ukladania trestu podľa rovnakého znenia Trestného zákona, by prvostupňový súd musel po zrušení výroku o treste v konaní o odvolaní, dovolaní, či obnove konania ukladať trest podľa starej právnej úpravy, keďže nie je oprávnený zmeniť už právoplatný výrok o vine. Rovnako by v tomto prípade nebolo možné revidovať výrok o vine ani v prípade odvolacieho konania iniciovanému proti výroku o treste, pretože odvolací súd by musel zrušiť výrok o vine v rozsudku, ktorý už odvolacím prieskumom prešiel. Zrušenie výroku o vine odvolacím súdom by v tomto prípade predstavovalo skôr mimoriadny opravný prostriedok ako riadny opravný prostriedok, keďže by ním bol zrušený právoplatný výrok, ktorý už odvolacím prieskumom prešiel, príp. nebol v prvom odvolacom konaní vôbec napadnutý. Rovnako by v tomto prípade, napriek dôvodnosti podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolanie, obnova konania) nebolo možné v prospech obžalovaného zohľadniť novú právnu úpravu, a to napriek tomu, že prišlo k pochybeniu súdu, v dôsledku ktorého by prišlo k zakonzervovaniu právneho stavu v neprospech obžalovaného.

43. Odvolací súd pri svojej argumentácii vychádza z právneho názoru, že s výnimkou možnosti zrušenia napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku, má nepodanie odvolania voči výroku o vine obdobné dôsledky, ako nadobudnutie právoplatnosti tohto výroku pri postupe podľa § 166 Trestného zákona.

44. Odvolací súd zároveň poznamenáva, že niektoré pochybenia prvostupňového súdu alebo skutkové zistenia odvolacieho súdu v rámci odvolacieho konania, môžu vyvolať potrebu oprávnenia odvolacieho súdu zasiahnuť aj do výroku o vine, ktorý nebol podaným odvolaním napadnutý a jeho zrušenia, či vykonania jeho zmeny, avšak toto oprávnenie odvolacieho súdu nemožno, podľa názoru odvolacieho súdu, dosiahnuť interpretáciou súčasných ustanovení Trestného poriadku upravujúcich odvolacie konanie, ale vyžaduje si zásah zákonodarcu (rozšírenie § 316 ods. 3 Trestného poriadku a ustanovenie § 316 ods. 4 Trestného poriadku, ktoré by z taxatívne uvedených dôvodov umožňovalo zrušenie napadnutého rozsudku v celom rozsahu a rozhodnutie odvolacieho súdu (napr. zmena zákona a pod.).

45. Krajský súd teda na rozdiel od okresného súdu a na rozdiel od prokurátora má za to, že treba pri rozhodovaní o treste, ukladanom obžalovanému, zohľadniť skutočnosť, že od 06.08.2024 nadobudol účinnosť zákon č. 40/2024 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z.z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, v znení uznesenia Ústavného súdu SR, uverejneného pod č. 41/2024 Z.z.. Novelizácia Trestného zákona sa dotkla aj ustanovení, ktoré bolo potrebné v tomto prípade aplikovať pri rozhodovaní o treste pre obžalovaného. Ako už bolo uvedené vyššie, podľa § 2 ods. 1 Trestného zákona trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Ak v čase medzi spáchaním činu a vynesením rozsudku nadobudnú účinnosť viaceré zákony, trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona, ktorý je pre páchatel'a priaznivejší.

46. Postupujúc podľa vyššie uvedeného ustanovenia § 2 ods. 1 Trestného zákona odvolací súd dospel k záveru, že použitie ustanovení Trestného zákona v znení účinnom od 06.08.2024, je pre obžalovaného ako páchatel'a trestnej činnosti priaznivejšie, ako použitie Trestného zákona účinného v čase, keď spáchal trestný čin. A to z dôvodov, ktorú sú uvedené v bode 15 tohto odôvodnenia. Trestná sadzba trestného činu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Trestného zákona účinného do 5.8.2024 bola „až na jeden rok“, podľa § 245 ods. 3 Trestného zákona účinného do 5.8.2024 „tri až osem rokov“.

Podľa Trestného zákona účinného od 6.8.2024 je trestná sadzba podľa § 245 ods. 1 „až na dva roky“, a podľa §245 ods. 3 „jeden až päť rokov“.

47. Podľa spomenutého ustanovenia, teda § 245 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona účinného od 06.08.2024 (nakoľko sa krajský súd nestotožnil so záverom okresného súdu o povinnosti zohľadnenia skutočnosti, že jeden z poškodených je v pozícii, kedy môže legitímne a dôvodne dať/zobrať späť súhlas s trestným stíhaním s následkom nemožnosti konštatovania prítomnosti kvalifikačného znaku spáchania trestného činu na viacerých, čiže troch osobách), je potrebné rozhodnúť o treste ukladanom obžalovanému.

48. Krajský súd napadnuté rozhodnutie zrušil vo výroku o treste a ochrannom opatrení a sám rozhodol, nakoľko boli na takýto postup splnené zákonné podmienky uvedené v ustanovení § 322 ods. 3 Trestného poriadku.

49. Krajský súd ukladal trest v rámci trestnej sadzby od jedného do piatich rokov v zmysle ustanovenia § 245 ods. 3 Trestného zákona účinného od 6.8.2024. Pri zohľadnení jednej priťažujúcej okolnosti a žiadnej poľahčujúcej okolnosti, tak ako správne konštatoval aj okresný súd, avšak bez možnosti a povinnosti aplikácie ustanovenia Trestného zákona, ktoré v znení účinnom do 5.8.2024 v takomto prípade prikazovalo zvýšiť dolnú hranicu trestnej sadzby o jednu tretinu. Trestný zákon v znení účinnom od 06.08.2024 už neobsahuje ustanovenie, ktoré by v prípade spáchania prečinu prikazovalo zvýšiť dolnú hranicu trestnej sadzby o jednu tretinu ak prevažuje pomer priťažujúcich okolností.

50. Pokiaľ ide o druh trestu a spôsob jeho výkonu, v týchto otázkach odvolací súd konštatuje správne zistené okolnosti zo strany okresného súdu, a teda že obžalovaný je niekoľkonásobný recidivista, na ktorého zjavne nemali vplyv ani už v minulosti ukladané nepodmienečné tresty odňatia slobody a že sa prejednávaného skutku dopustil v skúšobnej dobe podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody. Na dosiahnutie účelom trestu, ktoré sleduje ustanovenie § 34 ods. 1 Trestného zákona, považoval za zákonné uložiť obžalovanému trest odňatia slobody vo výmere 1 rok, teda na dolnej hranici zákonom ustanovenej trestnej sadzby, kedy zohľadnil obžalovaným urobené vyhlásenie že skutok nepopiera. V opačnom prípade, s ohľadom na recidívu obžalovaného, by bolo potrebné ukladať trest už vo vyššej výmere, a nie na úplne spodnej hranici trestnej sadzby. Trest je potrebný ukladať ako nepodmienečný a to s ohľadom na to, že na obžalovaného bolo pred spáchaním prejednávaného trestného činu pôsobený výkonom nepodmienečného trestu odňatia slobody, tento na neho nemal požadovaný účinok. Nemožno sa domnievať, že svoj účel by v tomto prípade splnil trest podmiennečný a že by od páchania ďalšej trestnej činnosti odradila obžalovaného hrozba premeny takéhoto trestu v prípade nevedenia riadneho života v skúšobnej dobe, za situácie, kedy sa prejednávaného skutku dopustil v skúšobnej dobe podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody. Takýto trest je podľa názoru súdu spôsobilý naplniť účel ochrany spoločnosti pred obžalovaným, ako recidivujúcim páchatelom trestnej činnosti tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti. Sekundárne má uložený trest aj účel takzvanej generálnej prevencie, teda ambíciu odradiť iných od páchania trestných činov.

51. Krajský súd zaradil obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu so stredným stupňom stráženia, nakoľko obžalovaný bol v predchádzajúcich desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.